

Cerkveni Glasbenik

Glasilo Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z glasbeno prilogo vred 20 K,
za dijake 12 K.

Uredništvo in upravnništvo: Pred Škofijo št. 12, I. nadstr.

Novi zvonovi.

Bron ali jeklo?

Dr. Fr. Kimovec.

Naši stari zvonovi — ponos in veselje naših župnij — so padli v žrelo nenasitnemu vojnemu dobičkarstvu. Judovskemu tovarnarju je pošlo blago, pa se je spomnil zvonov, pritisnil z zlatim prstom na vojno upravo, vojna uprava je takoj napolnila celo državo z lepimi besedami o nevarnosti domovine, ki da jo le težki cerkveni zvonovi morejo odvrniti in zvonovi so romali — ne v Rim, kakor nekdanj vsako leto veliki teden; iz Rima so se po tridnevni odsotnosti vselej le še bolj radostni in srečonosni vrnili — ampak najbolj zagrizeni sovražnik krščanstva: nevoščljivo judovstvo in svobodomiselnost prostozidarstvo jih je uničilo — s stomiljonskim dobičkom.

Toda čemu neplodna jeza! Več jih ni in nihče jih ne prikljče nazaj. Mi pa se ne moremo privaditi — in se ne bomo — tej mučni praznoti ob nedeljah in praznikih, ko je prej cela dežela vzhičeno vztrepetavala v morju slovesnega, radostnega, globoko v srce segajočega donenja. Ob teh dneh pogrešamo tega, kar nekdanj ni le v cerkvi prav pri službi božji nas ogrevalo in nam razen blestečih se oltarjev, sveč, zlatih mašnih oblačil, orgel, petja in kadila, srce in dušo pogrezalo in vse naše misli in hrepenenje zapletalo v mehko, slovesno — prazniško misel, da smo se čutili kot otroke zavite v materino krilo, počivajoče v njenem sladkem naročju. Tistega pogrešamo, kar nam je tudi polja in gozde pozlatilo, kar nam je loge in trate, gore in dole odevalo v prazniški sijaj: glasu mogočnih cerkvenih klicarjev, milih božjih glasnikov — zvonov.

Zato ni čuda, če si ljudstvo povsod želi svoje praznike v vsem njih sijaju, v vsej gorkoti in krasoti nazaj, kakor so bili, ko je bila vsa pokrajina po zvonjenju prazniško odeta. Samo iz te notranje potrebe se more razlagati dejstvo, da male občine žrtvujejo neverjetne svote za nove bronaste zvonove: po pet do deset tisoč kron pride na večjega posestnika.

Drugod pa, kjer ni toliko blagostanja ali pa ne toliko ognja in čuta za nedopovedljivo veličastnost lepega zvonjenja, naročajo cenejše jeklene zvonilo.

Kaj naj sodimo o obeh vrstah?

Kaj so bronasti zvonovi, dobro vemo, saj smo jih imeli tako velike in tudi razmeroma dobre, da malokje tako. Ne bom jim slave pel.

Kaj so jekleni zvonovi, vsaj deloma tudi vemo. Tovarne in odjemalci jim slavo pojo, nekateri jih malodane stavijo v isto vrsto z bronastimi; tovarne zaradi zaslužka, naročniki zaradi tega, ker bi nihče rad ne priznal, da je dobil slabo blago ali vsaj ne prvovrstnega.¹

Toda kljub vsem nasprotnim trditvam, vsemu pomirjevalnemu zatrjevanju in strokovnjaškimi (?) izjavam trdimo, da jekleni zvonovi bronastih v ničemer ne dosegajo.

Trdi se, da so jekleni zvonovi trpežnejši kot bronasti, češ da se jeklen zvon ne more ubiti, da so se poizkusili, ki so bili nalašč za to pripravljeni, da bi zvon ubili, kar zapovrstjo ponesrečili, da se doslej noben jeklen zvon še ni ubil.

Kako je s to rečjo, ne moremo iz lastnega opazovanja soditi. Vendar nas pa te trditve ne morejo preveč motiti, če vemo to, da so prvi jekleni zvonovi nastali še le l. 1852; začela jih je vlivati livarna društva za rudarstvo in obdelovanje jekla v Bochumu na Westfalskem. Najstari torej niti po 70 let niso stari. Bronasti zvonovi pa kažejo starost po 300, 400, 500 in več let in so do danes ohranili svoj polni, krepki, voljni glas.

Bronaste zvonove prevleče tekom časa neka neizmerno tenka zelenkasta ali črnikasta plast — patina, ki kot neprodorna kožica obdaja zvon od vseh strani; zvon „splesnuje“, ta neprodušna skorjica pa varuje zvon, da se bron ne more spajati s kislecem, ki je v zraku, s tujo besedo: bron vsled patine ne more oksidirati v globino; zato bronastega zvona ni treba z ničimer prevleči, ker se debelejša plast ne more tvoriti.

Hkrati je važno to, da pri bronu najmanjši delci ne izpremene svoje lege, z drugo besedo: bronasti molekuli ohranijo svojo molekularno strukturo neizpremenjeno, zato tudi glas zvonov po moči in značaju ostane neizpremenjen, kakor je bil izpočetka. Kako pa je z jeklom, vsaj deloma vsakdo ve. Jeklo pod vplivom zračnega kislica na površju rjavi; toda ta vrhnja plast ne zabranjuje nadaljne rjavitve v globino, ampak rja žre dalje; dokler ne uniči vsega železa. Zato morajo livarne jeklene zvonove takoj izpočetka prevleči z nekim barvilom, da jih obvarujejo rje.

Toda ta prevlaka prvič ne more preprečiti rjavitve, zakaj po eni strani jo razjeda vlaga, ki se nabira na mrzli kovini, drugič pa se hitro razpoka vsled velikih toplotnih izprememb, ki jim je podvrženo zlasti naše podnebje. In tako se rja zvonov prej ali slej poloti. Drugič pa ta prevlaka škoduje glasu in ga več ali manj zamori. Naši Kraševci, ki imajo zvonove na prostem obešene, bi nam vedeli povedati, kako zvon kar brž zamolkne, da ga le najtanjša plast snega zapade. Tako ima jeklen zvon dva neizprosna sovražnika; rjo, ki ga razjeda, ali plast barve, ki mu glas gluši; če hočemo,

¹ Iz lastne izkušnje vem, da se še nikoli nisem nikomur prikupil, če sem mu po slabo uspelem naročilu (ni treba, da je bil njegov izdelek) odkrito povedal, kaj o stvari mislim. Zamera je bila že nekaj kratov temeljita in trajna . . .

da ga rja ne razje, bi ga morali vedno na novo prevleči. Ta prevleka mu pa vedno več glasu vzame, tako da je skoro boljše prepustiti ga rji, da izvrši nad njim svojo postavo.

Kaka pa je postava rje tudi nad jeklenimi zvonovi, naj nam pove eden največjih strokovnjakov v zvonarski umetnosti, Karl Walter, ki piše tako-le: ¹

„Pred nekaj leti so poklicali pisatelja te knjige, da ogleda in ocenj neko jekleno zvonilo, ki je bilo v rabi iz za šestdesetih let, pa svoje naloge ni več izpolnjevalo. Največji zvon tehta 28 stotov in je uglašen na ton f. Bronast zvon z enako višino tehta 14 stotov. Zvonilo je v visokem zvoniku jako ugodno obešeno in vendar ga je v daljavi 500 m komaj še slišati. Pri bližnjem ogledovanju se je pokazalo, da so vsi zvonovi prevlečeni z debelo plastjo rje. Kdo jo bo odstranil? Pa bi bilo tudi brezplodno delo, takoj bi se zopet stvorila. V nadaljnjih petih ali desetih letih bo to zvonilo popolnoma doslužilo. Rjina plast je poglavitni vzrok zanikarnega glasu . . . Različne druge soseske so zarjavele jeklene zvonove kot popolnoma brez vrednosti odstranile. Z nezastrito grenkostjo se ob takih prilikah pri občanah vedno oglašča opomba: „Zarjaveli železni kotli morajo v kraj!“

Izkušnja torej uči, da jekleni zvonovi niti po šestdeset let niso mogli vzdržati.

Iz tega sledi, da bi moral skoraj vsak rod staro jekleno zvonilo odstraniti in novo napravljati, če bi hotel zvonenje slišati.

In kako je z ubitjem?

Ali se jekleni zvon ubije, ali ne, ne vemo. Železni zvonovi, ki so jih iz za l. 1610. vlivali v Genevi, kasneje tudi na Dunaju in Berlinu, so se ubili. Kraljeva livarna v Berlinu jih je vlila veliko zalogo v teži 30 stotov. Njih glas je bil močan, toda razkav in manj blagdoneč. Kupoval jih ni nihče in zato jih je kralj Friderik Viljem III. zastonj razdal ubožnejšim soseskam. Če so se pa ubili, jim jih je livarna z novimi nadomestila. ² Jeklo je res, da je trše in trpežnejše od železa, celo trikrat močnejše od bronu. Prezreti pa ne smemo, da mora jeklen zvon imeti vsaj dvakrat težji kembelj, da dobro poje; potemtakem se za več nego za polovico približamo meji, kjer računi pravijo, da se tudi jeklen zvon lahko ubije.

In če se ubije? — Bronast ubit zvon ohrani v blagu veliko vrednost, lahko se da preliti, ali pa se bronovina dobro proda. Jeklen ubit pa ni drugega kot kup starega železa. Šicer pa če se prav ne, saj ga le veliko prehitro ubije neizogibna rja.

O tem, da v glasovnem oziru jekleni zvonovi daleč zaostajajo za bronastimi, nas vsa hvala in slava, ki se poje jeklenim zvonovom, ne bo niti za hip premotila. Res da smo slišali jeklene zvonove, ki so bili dokaj dobri. Močni so zaenkrat vsi, slišijo se marsikje dlje kot so se bronasti z enako višino. Toda glas sam je bil pri vseh, kar smo jih doslej čuli, več

¹ Glockenkunde str. 58.

² K. Walter: o. d. 52 — 53.

ali manj zastrt; udarec krepak, toda neizrazit, kakor bi z razcefedranim polenom udaril po kotlu. Za udarcem se sunkoma oglasi kratek, prodiren glas, ki pa se kar hitro izgubi. Tistega dolgo trajajočega izdonevanja kakor ga ima bron, ko se po zadnjem udarcu s kembeljnom glas zvona še dolgo izpreletava nad pokrajino, ko ob zvonjenju vsa daljna okolica kar plava in se ziblje na valovih zvonovih harmonij, nam še nobeno jekleno zvonilo ni podalo. In vendar je prav to dolgotrajno donenje najlepše. Samih rezkih udarcev se uho tako naveliča, da človeka vsak udarec kar v srce zaboli in mu je naravnost muka poslušati zlasti slabše zvonove, ki so pa v veliki večini.

Poleg tega, da zvon ne doni, tudi glas sam nima dovolj izrazitih harmoničnih alikvotnih tonov ne v nižavo, ne v višavo; kar jih pa ima, najraje niso v pravem razmerju z glavnim tonom, ampak taki, da se njih valovi križajo in uničujejo z glavnim tonom. Zato je še ta glas, kar ga je, hrapav, kratek, moten. Glas jeklenih zvonov je tak, da imajo železne traverze, ki jih imajo marsikje po zvonikih zaradi bitja, po dobro utemeljeni ljudski sodbi lepši glas, kot zvon.

Zato bochumska zvonarna navzlic vsej hvali sama odsvetuje jeklene in bronaste zvonove združevati v eno zvonilo.

Iz tega sledi:

1.) Da če je le količkaj mogoče, naročajmo le bronaste zvonove. Zakaj jekleni ne dosegajo bronastih v ničemer: ne v trpežnosti, ne v vrednosti blaga, najmanj pa v lepoti glasu.

2.) Če kaka soseska res nikakor ne zmore bronastega zvona, pa zvon nujno potrebuje, potem moramo pač seči po slabem nadomestilu, jeklu, da se bo ljudstvo vedelo ravnati po zvonu pri svojem delu in jelu, molitvi in počitku. Pa ne prevelikega: 300 — 500 kg bo menda v vsakem slučaju zadostovalo.

3. Celotno jekleno zvonílo pa kratkomalo tudi v današnjih razmerah odklanjamo. Čim več jeklenih zvonov skupaj, tem slabši učinek. Vsak zase je v harmoničnem oziru slabo vlit, če vsi ti neizravnani, neuglašeni toni trčijo skupaj, more nastati samo trd, nad vse neprijeten, tudi neuglajen posluh žaleč zvok: *Multiplicasti gentem, et non magnificasti laetitiam.* — Pomnožil si zvonove, veselja pa nisi povečal. (Iz. 9. 3).

4.) Vsako izpremembo pri zvonovih naznanimo ordinarijatu.¹ Zakaj gre še za vse kaj drugega kakor samo za zvon; višina posamēz-

¹ Prim. Ljubljanski Škofijski list, 1920. št. 2. str. 26, kjer stoji sledeči ukaz:

„Novi zvonovi. Cerkevna predstojništva naj, predeň naroče nove zvonove (zlasti bronaste), naznanijo ordinarijatu, katere glasove hočejo dati zvonovom, da ordinariat sestavo odobri. Pri tem naj se naznani o tudi glasovi ter velikost (premer in teža) že obstoječih zvonov, ako se ohranijo.“ — Kol ko poročil je došlo? Pa bi bilo zelo, zelo prav in nujno potrebno; zakaj marsikje bi imeli mnogo lepše in veličastnejše zvonenje, kot ga bodo imeli sedaj, ko so jim „strokovnjaki“ v livarni določili glasove, oziroma so vzeli glasove starih zvonov. Poleg tega bi bilo lepše zvonilo marsikje še celo mnogo cenejše...

nega zvona in razmerje med njimi je vredno velike skrbi in vestne brige najboljših izvedencev. Izvedenci in strokovnjaki v glasbenem oziru pa naši livarji niso. Če si le eno minuto ž njimi govoril o glasbeno strokovnih zadevah, si spoznal, česa ne razumejo.

Pa o glasbeni plati morda drugič kaj.

Gojimo, kar največ moremo, cerkveno petje! Skladatelji in pevski zbori, na delo!¹⁾

Dobro petje in številen zbor nam je po cerkvah potreben, zlasti v sedanji dobi. Morda imam že premehke živce, ker me petje in glasba v cerkvi, če je dostojna, zelo prime; a zdi se mi neznansko ljubko, če sem sredi zbora, ki se upa glasno in slovesno zatrjevati, da ljubi Bogá, časti Marijo, pojoč zatrjuje Jezusu svojo udanost. Lepo in apostolsko delo je petje v cerkvah, in niso najslabši ljudje oni, ki prepevajo svete pesmi. Cerkveni kor je odmev prižnice, za navdušenim govorom prihaja ljubka, srčna pesem. Na ljudeh se pozna ta zveza, sicer res ne vem, kaj bi drugače pomenjal opomin sv. apostola Pavla: „Govorite med seboj v psalmih, in hvalnih in duhovnih pesmih, in pojte in prepevajte Gospodu v svojih srcih in dajajte vselej hvalo za vse Bogu in Očetu v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa.“ Efež. 5, 19—20. — V I. listu do Korinčanov pa piše, da je pod vplivom sv. Duha oni, ki pravi: „Gospod Jezus“. 12, 3. — In Gospod sam pravi pri evang. Marku, da tisti, ki mu na eni strani izkazuje čast, ga na drugi strani ne more tako brž žaliti in hudo o njem govoriti.

Potemtakem bo treba v naših dneh še bolj gojiti cerkveno petje in buditi veselje do dela na cerkveno-glasbenem polju v onih, ki imajo dar, da z melodijo priljubijo in omilijo versko misel v ljudskih srcih, — Skladatelju-duhovniku je izročena lepa naloga. Kaj je zanj slajše, kot misel: Pesem, ki si se mi ravnokar porodila, boš šla po cerkvah in boš rodila brez števila lepih misli in želja in vzdihov; in duhovniku, ki seje božjo besedo, boš zvesto na strani stala kot poslanka z nebeških višav in mu pomagala pri dušnopastirskem delu. Skladatelj, srca vernikov imaš v svojih rokah, navdušuj jih s svojo pesmijo! Premalo govorimo o ljubezni do Bogá; ko bi nas pesem ne navdušila, zaostali bi v ljubezni. — Še nekaj sem opazil: Tudi najlepša pridiga ne zapusti pravega vtisa, ako se končno kor ne oglasi in slovesno ne potrdi: Amen, tako je in bodi!

Dovolj je bilo človeškega gorbá, vrnimo se zopet na kulturno polje. Skladatelji, na delo! Mi vas bomo podpirali. Vaše pesmi morajo med ljudi. Najlepše plačilo vam bo, ker bodo vaše pesmi budile in ogrevale ljudi, Bog Vam pa tudi ne bo ostal dolžan.

¹⁾ Te vrste je prejel eden izmed naših sotrudnikov od nekega župnika v pismu, polnem krasne vsebine. Zdi se nam vredno, da ta odlomek iz pisma javno priobčimo. Ured.

Cerkveni koncert v Žireh.

L. 1914 je pokojni I. Milavec postavil v Žireh nove orglje, ki so čakale na kolavdacijo do letos. Kriva te zamude je bila dolgotrajna vojska. S kolavdacijo orgelj je bil pa združen cerkveni koncert, ki je vreden, da se popiše v našem strokovnem listu.

Koncert se je izvršil dne 10. oktobra t. l. ob 7. uri zvečer pod vodstvom domačega gospoda župnika Jos. Logarja. Razposlana so bila vabila z jako obširnimi sporedom in česar bi človek ne pričakoval, zgodilo se je: pevski zbori in drugi vdeleženci so prišli iz Št. Vida pri Ljubljani z g. dekanom vred, iz Škofje Loke, Poljan, Trate, Spodnje Idrije in mesta Idrije z Monsignorom, dekanom Arkotom na čelu, iz Vojskega in drugih krajev. Vseh duhovnikov skupaj je bilo 15, med njimi g. ravnatelj in profesor Premrl in P. Hugolin iz Ljubljane. Kdor ve, kje so Žiri, bo pritrtil, da je bila to velika požrtvovalnost, zlasti z ozirom na to, da je večina takoj po koncertu zopet odšla domov — v temni noči, pri slabem vremenu.

Nova župna cerkev v Žireh, posvečena l. 1912, je prostorna, moderna stavba v renesanškem slogu, kakor ustvarjena za cerkveno-glasbeno prireditvev. Akustika izborna, kor idealen, orglje kvalitativno najboljše v Sloveniji. Poleg tega navdušen pevski zbor, marljiv organist Jobst in duša vsega glasbeno naobraženi župnik, katerega vrlo podpira g. kaplan Skubic.

Ob sedmih zvečer so bili vsi prostori zasedeni in g. Premrl je vpeljal koncert s prvim stavkom Brosigove fantazije. Mogočno so zadonele orglje po prostorni hiši božji: skladba umetna, igra dovršena, registracija mikavna. Razpoloženje je bilo tú in z drhtečim srcem smo čakali na nastop pev. zbora.

Najprej se je pela Dr. Kimovčeva slovenska pesem „Brezmadežni.“ Zapisal sem v bilježnico: soprani in alti jasni, možki glasovi kremeniti in zdravi, nijansiranje lepo, vokalizacija pravilna, spremljevanje diskretno. Vprašanje o uspehu koncerta je bilo rešeno.

Tretja točka: P. Hugolinova „Assumptio“, dvospjev „Zdrava“ in zbor „Pridi z Libana.“ Sopran in ženski tenor sta prav lepo in občutno izvajala svojo nelahko nalogo. Oba sta nekoliko distonirala navzgor in sopran je preveč vibriral. Vzrok je trojen: prvič trema, drugič šibke mišice, tretjič pretiho spremljevanje. Trema bo zmirom manja, mišice se bodo vtrdile, čimbolj racionalna bo šola, spremljevanje pa je bilo v toliko pogrešeno, ker se je organist posluževal le ozkokenzuriranih, rezkih registrov, ko je bilo vendar treba tu in tam bolj močne hrbtenice. — V zboru se je glasilo vse pravilno, ker v zboru drži drug drugega, kakor smo se držali iz cerkve po stopnjicah gredé, in ni nihče padel, dasi je vladala egiptovska tema. Zbor „Pridi z Libana“ se je pel z veliko ljubeznijo, toda malo prehitro. Splošno pa je bilo mnenje, da je bila ta remeniscenca oratorija na mestu, in da se dá z orgljami prav lepo izvajati.

Sedaj je prišel g. Premrl z Guilmantovo „Komunijo“, št. 29 iz Dieboldove zbirke. „Komunija“ je prijeten, gladek trio v A molu, ki je napolnil vrzel med pojedinimi spevi.

„Evharistični tron“ je korom priljubljena pesem. Alt-solo se je lepo glasil, toda padel je tudi v isto napako distonacije, menda iz istih vzrokov, zbor pa je bil veličasten.

Izredno lepo so izvajali Perosijev „Gloria“. Bili so to lapidarni stavki, kakor iz marmorja izklesani, duh skladatelja je popolnoma prešnil dirigenta in pevce, ki so peli to točko naravnost elegantno. Veličastna je bila sklepna fuga, škoda, da je organist tako malo porabil orglje. Nazadnje bi bil „pleno“ na mestu, vsaj na II. manualu. Poskusite drugo pot, bodele videli, kakšen efekt bo to.

Filkejev „Benedictus“ ni posebno hvaležna točka za koncert.

Sedaj je g. Premrl sviral izven programa „Elevazione“ od Franco Vittadinija; sicer lahka, pa zelo globoka in občutena skladba. Nadvse krasen je nerazrešen sklep.

Hochreiterjeva evhar-pesem op. 26. — Kaj? Tudi te ste se lotili? — Pesem je težka, toda globoko občutena in zbor ji je bil popolnoma kos.

Nato je sedel gosp. Železnik iz Vojskega k orgljam in dodal tudi od svoje strani eno orgeljsko točko: Bachov preludij v C-molu. Zelo nadarjen igravec, bivši učenec ljublj. orglj. šole.

G. Premrl nam je podal še iz Gulbinsove sonate tretji stavek, ki je zanimiv radi stesnjenja motiva z imitacijo v levi roki, ki se večkrat ponavlja v spremenjeni obliki. — Poleg srečne izbire je omeniti gladka, suverena igra g. Premrla, zlasti pa umetnostna in pestra registracija. Potrdilo se je z nova, da orglje kraljujejo med vsemi godali.

Še dve pesmi g. Premrla „Srce preljubeznjivo“ in „Kraljica maja“, ki jih je pevski zbor vpricho navzočega skladatelja pel s posebno ljubeznijo.

Zbor je štel 28 glasov: 10 sopranov, 10 altov, 3 tenore, 5 basov. Vse pevce je navdajala nekaka resnoba, bili so si v svesti svoje visoke naloge, na koru je vladala popolna tihota. Manjkalo je le še kratkega govora o cerkveni glasbi, ljudje so ga pričakovali. Ob prihodnji priliki se mora to zgoditi.

K sklepu še ena beseda. Spominjam se, da je v prvih letih probude cerkvene glasbe živel v Gaschurnu na Predarlskem župnik Battlog. Ta mož je ustvaril v svoji majhni, od sveta oddaljeni gorski duhovniji velik mešani zbor, in ga tako izvežbal, da je bil zmožen izvajati najtežje klasične umotvore. Tak Gaschurn naj bodo Žiri in kranjski Battlog bodi g. župnik Logar, kajti občudovanja vredno je, da je bilo mogoče v gorski, od sveta odločeni župniji prirediti tak koncert, ki bi lahko čast delal vsakemu mestu, koncert s tako zanimivim sporedom in s tako dovršenostjo. To delo, ki ga vršita oba gospoda in vrli organist, je v resnici kulturno delo; in pevska organizacija, zasnovana na strogo cerkvenih tleh, bo rodila v vsakem pogledu bogate sadove. Bog vas ohrani složne in navdušene! Pojte veselo v čast božjo, sv. Cecilija vas bo za plačilo enkrat sprejela v nebeški zbor.

P. Hugolin Sattner.

Pregled savremene talijanske glazbene literature.

P. B. Sokol, franjevac.

(Dalje.)

VIII. Nakladna knjižara A. e G. Carisch e Comp. — Milano, (Via Lazzareto Nr. 3). 1) M. E. Bossi op. 124: Miniatures pour piano (Cah I. Nr. 1. Bluettes, Nr. 2. Chitarata, Nr. 3. Nuit étoilée, Nr. 4. Romance. — Cah II. Nr. 5. Ländler, Nr. 6. Sur les Vagues, Nr. 7. Consolation, Nr. 8. Danse exotique). Cah I. i II. po Fr. 3 a svaki broj napose Fr. 1.75. — E. Bossi, glasoviti orguljaški virtuoz, nemanje je vrijedan komponista uopće a napose za glasovir. Na orguljama mu se dive stariji, a svojim glasovirskim kompozicija hoće da stekne ljubav mladeži. Redovito piše za mladež pa su i ove Miniatures jedna ljepša od druge određene za nju. Kompozicije se dižu iznad obične salonske glazbe te su veoma duhovite i zanimive. Da me netko zapita, koja je najljepša, ne bih mu znao odgovoriti, da li Ländler, Chitarata, Bluettes ili koja druga, nego bih preporučio, da sve kupi.

2) M. E. Bossi op. 114. Six Morceaux pour piano. (Nr. 1. Valse, Nr. 2. Gavotte, Nr. 3. Petite Polka, Nr. 4. Impromptu, Nr. 5. Canzone-Serenata, Nr. 6. Romance). Svaki komad napose vrijedi Fr. 1.75. U ovim se djelima Bossi podigao iznad običnih glasovirskih kompozicija pa za njihovu izvedbu zahtjeva jaku i izvježbanu ruku i istančano čuvstvo. Najlakše i najihvatljivije su Valse i Gavotte. Jakim akcentima odaje svoje duboko čuvstvo.

3) M. Tarenghi op. 55. Causeries musicales 6 petits morceaux pour piano. (Nr. 1. Idylle sur le lac, Nr. 2. Sérénade passionnée, Nr. 3. Moment musical, Nr. 4. Scherzino, Nr. 5. Canzonetta, Nr. 6. Agitation). Cijena: Nr. 12, 4, 6, po Fr. 1.25, a ostala dva po Fr. 1.75. Kako je Bossi ljubimac mladeži, tako je i Tarenghi s tom razlikom, da je Bossi za zreliju mladež. Tarenghijeva zanosna, graziozna glazba osobito je zgodna za zreliju djecu ali će izvanredno zanimati svakog pravog ljubitelja glazbe, jer neka osobita svježina iz njih izbija. Svaki je komad karakterističan te zorno prikazuje svoj naslov. Tko sluša n. pr. „Agitation“, odmah će razumjeti, da opisuje stanje uzbudjenog čovjeka, a „Idylle sur le lac“, drugi stavak, tako zorno prikazuje ono lulanje i vozikanje po jezeru, da izgleda, kao da valovi nježno udaraju u ladjicu. Sredstva su mu sasvim jednostavna pa ne pravi osobitih poteškoća. Ima i tu prednost, što je stavio laganu uporabu pedala; redovito bo svaka mjera mjenja pedal, što je zgodno za početnike pedala.

4) S. Saarebekow: Composizioni per pianoforte (Nr. 1. Studio, Nr. 2. Canto popolare, Nr. 3. Notturmo, Nr. 4. Barcarola, Nr. 5. Valzer, Nr. 6. Cancione triste). Cijena: Nr. 1, 2, 3, 4, po Fr. 1.50, a ostala dva po Fr. 1.75. Ove kompozicije odaju glazbenu dušu modernog osjećaja, koja iz jednostavne narodne popijevke (N. 2) izvede zanimivu kompoziciju. Piše kako osjeća i ne pišući specijalno za mladost, ne izbjegava nekih poteškoća (Nr. 3, 4), koje početnicima a i srednjim na prvi mah mogu smetati.

IX. Nakladna knjižara Fratelli Serra — Genova (Via Luccoli, 56 rosso: 1) — M. Barbieri: „Mentre tu canti“ („Dok ti

pjevaš“. Za solospjev i glasovir). Cijena L. 2. Moderna kompozicija toplog čuvstva. Preljeva se ugodna melodija donekle u formi recitativa uz samostalnu glasovirsku pratnju, koja je potpuno moderno zamišljena.

Od istog auktora ima mali priručnik o harmoniji („Armonia“. Cijena L. 5) za usmeni ispit na konservatorijima ali bez primjera. Odgovori su zgodni i jasni. — „Schizzo kampestre“ (L. 2) za glasovir odražuje glazbenikova čuvstva prigodom šetnje po vinskih poljanama, kojima se jo razlijebao pjev pučka melodija.

2) — V. Presenti: „Lontan dagli occhi“ („Dalako od očiju, daleko od srca“. Za solospjev i glasovir). Cijena L. 1·75. Ova je pjesmica lijepa i za nemuzikalnu publiku od pemo većeg učinka nego li prije spomenita. Nema u sebi modernosti osim nazovimo slobodne mjere, koja se čest mijenja a što joj daje život i ljubkost. Kako ni pratnja ne pravi poteškoća, to se po sebi svakomu preporuča.

3) — E. Canepa: „Le campane del villaggio“. („Seoska zvana“. Za glasovir). Koliko se je svidjela ova kompozicija, najbolje svjedoči sedmo izdanje, što ga je u malo vremena doživljela. Dobar glasovirač moći će zovno prikazati večernju zvonjavu svog milog rodnog kraja i zanijet se u ono djetinsko dobo, kad mu je to bila najmilija a mnogima jedina glazba. Poznajući raspored glasova kod zbora zvonova, lako će shvatiti i naglasiti karakteristične disonance ove kompozicije.

4) — P. Venturini: „Bollero“, (Za violin i glasovir) L. 2. Malena i lagana kompozicija pisana za djecu (I. položaj). Po sebi se razumije, da kad je pisana za djecu, mora imati slatkoću, privlačljivost, zanos, da omili malim glazbenicima, čime se u istinu može pohvaliti.

5) Fr. Serra: „Quattro studi caratteristici“. (Za glasovir), a) Canto delle ondè, b) Al mulino, c) Sotto il fogliane, d) Valse etude. Cijena je svakomu L. 2 a, sve zajedno L. 5. Kako sam naslov kaže ove su kompoziciji zgodne za vježbu. — 6) V. Ferroni: Mzurka de salon. (Za glasovir Cijena L. 2). Malo se kada vidi ovako zgodnih mazurka. Kako je srednje poteškoće, zanimat će osobito upućenije glasovirače. — 7) G. Cicognani: Suite per pianoforte: I. Brezza matutina — L. 2. — II. Calma meridiana — L. 1·50. — III. Trasmonto tempestoso — L. 1·75. Sve zajedno L. 3·50. Skladatelj je u ovoj suiti glazbeno prikazao promjenljivost dana dotično ljudskog života. Jutrom se sve žuri na posao, dočim se narav ogrankom sunca budi, a ptičice veselo pjevaju; oko podne nešto od umora nešto od sinčane zapare sve se primirilo, dok opet pod večer nastane osobito živo, jer se svak žuri kući pred olujom, koja već iz daleka tutnji, dok ne provali svom silom, da se nebo i zemlja tresu. — 8) a) Polleri: Tarantella — L. 1·56. b) Cattanei: Ma mignone qui danse — L. 2. To su djelovi zbirke za mladež, kompozicije lagane i zanimljive. — 9) G. Papa: a) Improviso — preludio e Momento musicale — L. 2. b) Passione e capriccio — L. 2. c) Danza di fata — L. 2. d) Schizzi di fantasia, (I. Reverie II. Canto appassionato, III. Notturmo, IV. Improviso alla mazurka, Piccolo scherzo. Cijena je svakomu napose L. 1·50 a svima zajedno L. 5). Sva dosad navedena izdanja ove

nakladne knjižare valja pohvaliti ali ipak osobito pohvalo zaslužuju skladbe Pape. U njima češ naći i melodiju i ozbiljenost i muzikalnost, tako da te baš k sebi privlačuju. Radnje uopće nijesu preteške ali ipak zahtjevaju prilično razvijeno tehniku i razumijevanje. Rado ih svakomu preporučujem, jer će u svakoj naći pouke i zabave.

Poljski narodni običaji.

Vinko Lovšin.

Slednjič se je tudi Poljska začela na polju cerkvene pesmi probujati. Poljaki so doslej veliko bolj gojili svetno glasbo, posebno in v prvi vrsti pa so negovali igranje na klavir. Imajo kakor znano tudi svojo bogato klavirsko literaturo. Medtem pa so zanemarjali cerkveno pesem. Stara poljska ljudsko cerkvena pesem, nekdanj slavna, je padla na zelo nizko stopinjo in izgubila svojo prastaro lepo obleko. Organisti po župnijah so bili samonki, ali tudi iz šol, kjer se ta panoga ni posebno povdarjala. Ljudstvo je bilo samo sebi prepuščeno in je kot tako seveda hranilo svoje zaklade, kolikor je moglo. A prišli so organisti, ki so še to skazili. Začeli so uvajati svoje pesmi, malo spremenjene in krmiti ljudstvo z njimi. Ker se po semeniščih ni mnogo ali nič gledalo na to, se tudi poznejši rektor ecelesiae ni nič brigal za petje. Ljudstvo je pa uživalo slabo hrano, ker mu je bila boljša vzeta in uropana. In ni bilo moža, ki bi to zabranil. A zdaj so se začeli Poljaki buditi, in upanje je, da bo po nekaj desetletjih mnogo, mnogo boljše.

Poleg starih pesmi imajo Poljaki tudi mnogo narodnih, starih običajev, deloma nabožnega, deloma svetnega značaja. To se je ohranilo bolj pristno. Vrše te običaje še danes; preprosto in verno ljudstvo še vedno v svetem spoštovanju in prepričanju, izobraženstvo pa bolj iz zabave. Evo nekaj teh običajev, katerih podobnost imamo tudi pri nas med našim slovenskim ljudstvom.

I. Velika noč. V postu, ki ga nazivajo „veliki post“, prepevajo zelo mnogo na čast Kristusovemu trpljenju takozvane „Gorzkie žale“, kjer opevajo, kaj in koliko je moral za naše grehe pretrpeti Jezus na križu in žalostna Mati božja pod križem.

In ko je vse to minilo, se pripravlja ljudstvo na Gospodovo vstajenje. Opravili so prej vsi velikonočno spoved in vstali iz svojih grehov, sedaj pa v Velikem tednu pričakujejo velikonočnih slovesnosti. S cvetno nedeljo je ljudstvo nekako zaključilo posvetno delo in skrbi in se posvetilo duhovnemu življenju. Veliki teden opravlja samo lahka dela in živi bolj v premišljevanju. Le čiščenje in urejevanje okrog doma jih zaposluje. Od Velike srede dalje so narod strogo posti in ne uživa mleka in sploh beljakovin in celo otroke in delavce pritegne v to, da bi si zapomnili Gospodovo smrt.

Ves čas je ljudstvo zbrano, nima nikakih praznih razgovorov, Veliki petek pa skoro popolnoma umolkne, na obrazih vseh je razlita resna žalost. Razširjena je celo vera oz. vraža, da morajo priti tatovi samo Veliki petek k

spovedi in ako prinese kak tat ukradeno stvar ta dan nazaj, se mu krivda odpusti. In resnično: marsikateri lastnik pride do svoje stvari Veliki petek.

Veliko soboto je že vse očiščeno in praznično odeto. Tedaj gre staro in mlado že rano v cerkev, da bi prisostvovali posvečevanju ognja in vode. Pred cerkvijo je nagromadena cela gromada vej in vse ljudstvo, posebno mladina je zbrana okrog te gromade. Tedaj pride svečenik in ukresani ogenj blagoslovi. Po končanem blagoslovu se vrže mladina na gromado in v nekaj trenutkih je gromada raznešena.

Ko prineso blagoslovljeni ogenj domov, začenja gospodar, ali gospodinja tradicionalni obhod celega doma, najprej znotraj po sobah, potem zunaj okrog hiše in poslopij, kropeč povsod stene z blagoslovljeno vodo rekoč: „Tak bywało przet wiekami, da Bóg, bedzie i po wiekach.“¹⁾ Ko so v tem obhodu vse poškopili, skrbno shranijo ostalo vodo in zgorek veje in trnja kot sredstvo proti burji, nevihti in treskanju. Drugi zopet zatičejo več takih vejic na polje proti toči. Pri nas delajo isto z vrbovimi vejicami, blagoslovljenimi na cvetuo nedeljo. Na vsaki njivi mora biti zatakajena taka vejica, sicer ne bo na polju božjega blagoslova.

Okrog poludne je blagoslov jedi pred cerkvijo. Ko so dekleta vse skrbno pripravile, poneso — praznično oblečena — jedi k blagoslovu, kot je to pri nas navada. Ako v vasi ni cerkve, neso jedi blagoslovit v šolo. Ko se vrnejo dekleta z jerbasom domov, obhodi gospodar z družino dom in hlev, ker imajo posvečene jedi „Święconka“ po naše „žegen“, posebno moč in zagotove vsem zdravje in bogat pridelek.

Veliko soboto večer ali nedeljo zjutraj hiti ljudstvo k Vstajenju. Pri nas se procesija razvije malo dalj od cerkve, tu pa obhodi samo cerkev, a to trikrat, prepevajoč velikonočne pesmi, med katerim mora biti prva „Wesoły nam dziś dzien nastał“, kakor sledi pozneje. „Żegna“ se ne dotakne nihče do nedelje zjutraj po maši. Gospodarjeva dolžnost je, da skrbi, da vsak najprej povzije tri žličice hrena v spomin, da je bil Kristus na križu napojen z jesihom. Potem začne deliti jajca (pirube); pri tem si eden drugem žele srečo kot na sveti večer z oblati. Nato pride na vrsto posvečena klobasa itd. Ta dan si privoščijo v zadostilo za celi post, posebno za Veliki teden. Velikonočno nedeljo ne hodi nihče z doma, ker mislijo, da je greh obiskovati se ta dan.

Ko sem videl in čital te navadne običaje, so mi stopili pred oči vsi naši običaji v tem času in videti je, da so si bistveno enaki, le tu in tam je kaka mala izprememba. Razlika je tu ta, da je ljudstvo zelo verno in da drži posebno na zunanjo pobožnost, na priklanjanje, na prekriževanje in poljubljanje tal, v pogovorih in obnašanju izven cerkve pa ne napravi vedno najlepšega vtisa.

Dopadla se mi je starodavna velikonočna pesem, ki se je močno razlegala iz ženskih, moških in otročjih grl. Naj jo navedem tu kot zares staro, v starem poljskem koralu in v dubu naroda zloženo:

¹⁾ Kakor je bilo doslej, Bog daj, da bi bilo še za naprej.

We - so - ty nam dziś dzien nastal, Któ - re - go znas ka - żdy za - dał.

Te-go dnia Christus zmartyw wstał! Al - le - lu - ja Al - le - lu - ja.

(Dalje prih.)

Iz odbora Cecilijinega društva v Ljubljani.

Redna odborova seja je bila 16. sept. Obravnavale so se predvsem šolske zadeve. Vpisnina se je zvišala na 10 K, šolnina na 10 K mesečno. V učiteljski zbor se sprejme g. Emil Adamič. Za učence se bo v šolskem letu 1920/21 poleg knjigovodstva skušalo napraviti tudi tečaj iz pletarstva ozir. knjigoveštva. — Izpopolnila se je lista škotijskih organistovskih nadzornikov, v kolikor je bila zadnja leta pomanjkljiva. — Glede nabave novih zvonov vztraja odbor na stališču, naj se tozadevno vedno obvesti škof. ordinarijat in predloži načrt novega zvonjenja v presojo in odobrenje. — Boljše Marijine pesmi iz starejših in novejših letnikov „Cerkv. Glasbenika“ se bodo o priliki izdale v posebni zbirki. — Za starejše letnike „Cerkv. Glasbenika“ se določi štirikratna prvotna cena.

Organistovske zadeve.

1. Odborova seja organistovskega podpornega društva dne 2. septembra 1920.

Predsednik Premrl poroča, da je škofijski ordinariat vlogo organ. društva glede povišanja takse pri petih črnih mašah ugodno rešil. Zadevna taksa se je zvišala od K 5 na K 10. — Glede izvršitve sklepov zadnjega organ. sestanka se je oddala na škof. ordinariat resolucija, pozivajoč, naj se ustanovi posebna komisija, ki bo proučila in po najboljši moči rešila organ. gmotno vprašanje. Ordinariat je določil za predsednika komisiji stolnega kanonika dr. Franca Kimovca, za člane komisiji je pa imenoval izmed duhovnikov: dekana Valentina Zabreta iz Št. Vida nad Ljubljano, ravnatelja Jugoslovanske Strokovne Zveze v Ljubljani Antona Komlanca in vodjo stolnega kora v Ljubljani Stankota Premrla in izmed organistov: Ivana Zdešarja (Sv. Peter pri Ljubljani), Josipa Heybala (Kamnik) in Pavla Jermana (Št. Vid pri Stični). OdborNIK Jerman predlaga, naj bi šla deputacija k g. knezoškofu in mu pojasnila neznosne gmotne razmere organistov in ga prosila za zboljšanje. Predlog se sprejme. Glede nameravanega združenja našega

društva s štajerskim poročja predsednik, da je že v pismenem razgovoru s štajerskim organ. društvom. Stvar se bo po možnosti skušala izvesti. — Prošnja za podporo, ki se je že pred pomladjo oddala vladi, še ni rešena. Vložila se bo nova. — Glede orgljanja pri šolskih mašah in pri slovesnih božjih službah ob navadnih in državnih praznikih je odbor mnenja, naj bi organist ob takih prilikah dobil posebno nagrado. —

Člani, ki niso več organisti, nimajo več pravice do podpore. Za leto 1921 in naprej bo plačati članarino letno K 20, pristopnino K 5. Za leti 1919 in 1920 morajo člani, kateri še niso plačali, za te dve leti članarino plačati. Za prejšnja leta se plačilo izpregleda. Podpora se je podelila Alojziji Lavrič, organistinja v Mokronogu, K 200, in Pavlu Jermannu, organistu v Št. Vidu pri Stični, K 300. Sprejmejo se v društvo novi člani: Fran Kramar, org. v Preserju, Andrej Štampihar org. v Selcah, Anton Mazovnik, org. na Ježici, Franc Slabe, org. v Št. Vidu nad Ljubljano in Andrej Rosulnik, org. v Šinkovem turnu.

2. Seja škofijske organistovske komisije dne 4. novembra 1920.

G. stolni kanonik dr. Kimovec kot predsednik komisije otvori sejo in povdari takoj glavno načelo, ki ga bo komisija skušala uveljaviti: Delo organistovo mora biti plačano. Nalogi bo pa imela komisija dve. Prvič dobiti natančen pregled organistovskega stanja. Drugič pretresati, kaj bi se dalo izboljšati v splošnem, in kaj pri posameznih slučajih. Treba je dobiti natančen pregled, koliko dela imajo organisti in koliko plače. G. Premrl poročja, kako je s poročili župnih uradov in organistov. Od župnih uradov je došlo do danes 157 poročil, manjka še 101. Te je treba takoj iztirjati. Organisti so vposlali okrog 50 poročil. Poročila župnih uradov so dostikrat premalo točna. Iz poslanih izvemo, da so organistom izboljšali plačo na približno 60 župnijah. Ponekod so se zvišale plače za kaj malega, drugod na še enkrat toliko, dva-, tri- do petkrat toliko plače. Iz mnogih poročil sploh ni razvidno, če se je organistu kaj izboljšalo. V nekaterih krajih so župljani na prigovarjanje župnika dali organistu prosto bero. Nekateri župniki so prepustili organistu nekaj cerkvenega zemljišča. Splošno se je zvišala štolnina. Na nekaterih krajih bi se dalo za organista brezdvomno še kaj storiti, če bi prizadeti činitelji imeli zanj malo več srca in umevanja važnosti organistovskega dela. Ponekod so pa tudi razmere take, da bi cerkve rade še več dale, pa ne morejo. — Vsled slabih gmotnih razmer je mnogo organistov popustilo službe. Več kot na dvajsetih župnijah nimajo organista, ki so ga prej imeli. Nikakor ne smemo pustiti, da bi to tako dalje šlo. Danes je že itak dosti verske mlačnosti. Če bomo še cerkveno glasbo zanemarjali, bo škoda, kar se verskega življenja tiče, še veliko večja.

Komisija p r e d l a g a sledeče: Gg. profesorji pastirstva naj v IV. letniku gg. bogoslovce opozore na to, kako naj se kot bodoči dušni pastirji zavzamejo za cerkveno glasbo in za organiste. Del dohodkov iz cerkvenih posestev naj se da za organiste. Duhovniki naj priporoče prosto biro za organista. Nekateri gg. duhovniki, ki so organistovsko vprašanje ugodno uredili, naj se pritegnejo k posvetovanjem o ureditvi organistovskega gmotnega vprašanja. Po društvih

naj bo organist za svoje delo plačan. Poverjenišтво za socialno skrbstvo naj se naprosi za enkratno podporo organistom. — Gg. župniki, ki še niso poslali poročila o stanju organista in o eventualnem zboljšanju (kakor je pozval Škofijski list, 1919. št. 5) naj to nemudoma store. Tudi gg. organisti sami naj pošljejo organistovskemu društvu natančna poročila o svojem gmotnem stanju in naj hkrati stavijo primerne predloge oziroma naj sami povedo, kako bi bilo po njih mnenju mogoče v dotičnem kraju organistovsko gmotno vprašanje urediti.

3. Organistovske službe.

Organistovsko službo so nastopili: Ivan Tiselj v Dobropoljah, Alojzij Jevce na Radovici, Franc Kramar v Preserju.

Razpisane so organistovske službe: v Šmartnem pri Kranju (služba organista in cerkvenika). Plača po dogovoru; v Št. Janžu na Dolenjskem (služba organista in poslovodja pri kmetijski zadrugi). Plača po dogovoru. Nastop takoj. — Meseca septembra so bile v Sloveneu razpisane organistovske službe v Ajdovcu pri Žužemberku, (hkrati cerkovnika in okoliškega sluge), v Grahovem pri Cerknici (hkrati cerkvenika) in v Rumi v Slavoniji (tu bi organist mogel biti tudi društveni pevovodja in privatni glasbeni učitelj).

Koncertna poročila.

I. Koncerti v Ljubljani. — 24. avg. je bil koncert ruskega pevcu Dubrovskega. — 11. sept. se je vršil drugi citrarski koncert kluba „Favorit“ pod vodstvom g. Jos. Breznika. — 20. septembra je priredil godalni kvartet Zika II komorni večer. Že pri prvem večeru smo se resnično vzradostili spričo dejstva, da se je v Ljubljani sploh ustanovil godalni kvartet in si postavil nalogo, seznanjati občinstvo z lepo in pri vseh kulturnih narodih tolikaj upoštevano in negovano komorno glasbo. Drugi večer Zikovnega kvarteta nam je nudil istotako in še več glasbeno umetniškega užitka. Izbran spored: Beethovnov kvartet v C-molu, op. 18, št. 4, dalje izredno zanimiv kvartet ruskih skladateljev Rimsky Korsakowa, A. Liadova, A. Borodina in A. Glasounowa na temo B-la-f, posvečen ruskemu založniku Belajeffu, in slikovit Griegov kvartet v G-molu, op. 27, so gg. Rihard Zika, I. gosli, Karel Sancin, II gosli, Ladislav Černy, viola, in Ladislav Zika, čelo, kar moč ubrano in čustveno odigrali. Najboljša v kvartetu sta prvi violinist in violist, dobra tudi II. violist in čelist dasi zadnji v izražanju in poglobitvi igre semtertje nekoliko zaostaja; po drugi strani pa se zdi, kot da violist rad malo preveč v ospredje stopa. Vendar v celoti je njih nastop in igra zelo enotna in iskrena. Žal, da se naše občinstvo za te koncerte še zelo premalo zanima. Čujejo se vesti, da Zikov kvartet v Ljubljani sploh ne bo več nastopal, pač pa drugod. To bi bila za Ljubljano škoda in sramota. — Koncert našega prvega jugoslovanskega goselskega virtuozu Zlatka Balokoviča nas topot radi na tehnično-bravurno stran preračunjenega sporeda ni toliko zadovoljil kot druge krat. Divili smo se pač neverjetno veliki spretnosti, ki jo zna Balokovič razvijati na gosilih in jo je pokazal v Paganinijevem koncertu s čudovito težko Sauretovo kadenco, v Pugnani-Kreiserjevem preludiju in Allegro, Corelljevih variacijah, Sarasatovi Romanci, Schubertovi „Bučeli“, Bazzinjem rondu itd., a pogrešali smo globoko občutene glasbe, čakali, kdaj nam mojster izlije v tonih tudi svojo dušo. Dvorjakov kot nameček dodan komad nas

je nekoliko odškodoval, a bilo je premalo. Tudi sicer se je zdel Balokovič ta večer nekam hladen, manj kot sicer razpoložen. V sporedu želimo v bodoče izpremembe. — Koncert „Ljubljanskega Zvona“ 11. okt. je nudil dokaj pester spored zborov in samospenov. Moški zbor je zapel dve Adamičevi skladbi: „Pesem o beli hišici“ in „Res, oženil bi se“. Pri drugi bi bil na mestu bolj šegav ton, ne pa patos. Ženski zbor je točno zapel Adamičevo „Poj, petelin, zoro mi naznani“! Mešan pa štiri skladbe: Pavčičevo „Kaj ve misli“? Ravnikovo „Ženjica“ in Lajovčevi „Kiša“ in „Medved z medom“. Ravnikova „Ženjica“ je v tem oziru zanimiva, ker se, če tudi sama po sebi harmonično precej nenavadna in na klavirju n. pr. nekoliko trda, sliši v zboru vobče mehko, naravno in nepritrirano. Lajovčevi skladbi sta vzeti iz zbirke 12 mešanih in moških zborov, ki jih bo izdala Glasbena Matica. Tudi Lajovic išče novih potov. Zdi se, da bo tudi v novejši zborovski literaturi prvačil, kakor je do sedaj v samospelih. Njegovega „Medveda z medom“ je pevski zbor „Ljubljanskega Zvona“ podal prav imenitno, na koncu naravnost z elementarno silo. G. pevovodja Prelovec se s svojim zborom brezdvomno mnogo trudi in točno naštudira tudi težke skladbe. Želeli bi le, da bi zbor postal bolj iskren, pa bodo tudi nastopi gotovo še boljši in prej našli pot do src. Na koncertu je sodeloval g. zagrebški operni pevec Jos. Rijavec. Zapel je tri pred kratkim izdane Lajovčeve samospelve, takozvane „Pesmi samote“ in štiri samospelve hrvatskih skladateljev: Milojevića in Lhotke. Lajovčevi samospeli so mirnega, izvečine resnega značaja, vobče preprosto, a globoko zamišljeni. Od hrvatskih je bil pevsko, posebno izrazit krepki Milojevičev „Japan“, specialno v klavirskem spremljevanju zanimivi pa ostali trije Rijavca naše občinstvo rado posluša, tudi to pot nam je bil dobrodošel. — 16. oktobra je bila koncertna prireditev javnih nameščencev in vpokojencev, združena deloma z prostozabavnim delom. Pri nji so sodelovali: orkester dravske divizije pod vodstvom kapelnika dr. Čerina, konservatorijska profesorja Jeraj (gosli) in Brezovšek (klavir), operna pevka Zikova in kvartet prof. dr. Kozine. — 28. okt. so priredili tukajšnji Čehoslovaki v Nar. gledišču koncert v proslavo osvobojenja Čehoslovaške. Koncert je obstojal iz simfoničnih in komornih skladb. Med koncertom je imel tukajšnji čehoslovaški generalni konzul dr. Beneš slavnostni govor. —

Koncerti drugod. Po koncertu v Ljubljani je Zlatko Balokovič koncertiral 5. okt. v Celju. 6. okt. v Mariboru. S. P.

Dopisi.

Renče,¹⁾ 17. okt. 1920. Gospod urednik!

Mogoče si že domnevate, da sem izginil kam za meje Devete dežele ali pa celo iz površja zemlje, ker nimate o meni nikakega glasu; sicer pa sem Vam pisal spomladi, todo ne vem, ali ste mojo dopisnico tudi prejeli. Ko to pišem, še vedno živim in sicer doma v Renčah, osvob. jeni občini slavne Julijske Beračije.

Že nad eno leto poučujem cerkveni pevski zbor, obstoječ iz samih deklet. Pojemo običajno dvoglasno, včasih tudi triglasno v baraki, nalični „bet ehemski štalici“, ki nam služi kot cerkev. Včasih pojemo dobro, včasih le za sifo, kakor je vreme (t. j. razpoloženje); vendar pa mi ugaja to, da imajo pevke pravi okus v presojevanju raznih cerkvenih pesmi, to se pravi, da se tozadevno z mano strinjajo. Zelo jim ugajajo Vaše skladbe, zlasti pesmi: „Do Marije“, „Danes odprto je sveto nebo“ (Vnebovz). Kraljica miru, Tantum ergo v C-duru (Cerkv. Glasb.) in druge v Vaši pesmarici za mladino. V bodoče nameravam vpeljati več troglasnega petja, ozir. tudi četveroglasnega, ako bodo razmere ugodne. Potrebne muzikalije za to imam in sicer lastno 3glasno prireditev „Foersterjeve Cecilije“, od g. Kokošarja pa bi si mogel izposoditi zbirko 600 cerkvenih pesm', ki jih je priredil za 3 ženske glasove.

¹⁾ Tole pismo nam je došlo kot privatno, pa ga tu prinašamo, ker bo tudi naše naročnike gotovo zanimalo in je v marsičem poučno. Op. uredništva.

Skladbe (seveda ne najmodernejše) Vaše, Doktoričeve, Kimovčeve, Sattnerjeve in Hribarjeve pojo pevke najraje, od Foersterja pojemo: „Kristjani Marijo častimo“ in „Prisrčno nam bodi pozdravljena“ 3 glasno iz 3 glasne zbirke „6 Marijinih pesmi“.

Vodopivčevo Staroslovensko sv. mašo nameravamo peti dvoglasno na praznik vseh Svetih (dvoglasno prirediteljev odobril sam g. Vodopivec) z dotičnimi spremenljivimi mašnimi spevi.

Lotil sem se prirejevanja spremenljivih spevov po tradicionalnem koraču s staroslovenskim besedilom. Upam, da se mi bo delo posrečilo.

Rad bi bil navzoč v stolnici, kadar izvajate Kimovčevo staroslovensko mašo, da bi kritiziral izgovarjavo staroslovenskega teksta; menda ne poje: klanaem, tvoee, êko blagoslovljen, pomilui, nego: blagoslavljam, klanjam, tvojeje, jako. blagoslovljen, pomiluj, kakor ima pravilno Vodopivec v svoji Staroslovenski maši. Dr. Kimovc je sicer staroslovenski tekst (izvemši par napak) pravilno pisal po črki, ni pa nikjer navedel, kako naj se to izgovarja¹⁾

Če se hočete približe seznaniti z glagolico, dobite pri Staroslovenski Akademiji v Krku (Veglia) za ceno 7 lir knjigo Abecedarium palaeoslovenikum, kateri ima v dodatku vse molitve, ki jih moli mašnik na vse znamenitejše praznike, in sicer v glagolici; pridejani so tudi rezponzoriji s koralnimi notami.

Kot „Julijski berači“ smo se lotili izdajanja muzikalij na lastno „beraško“ pest in gotovo ste dobili že v roke Doktoričevo „Svetogorski kraljici“²⁾ ter Vodopivčevo Staroslovensko sv. mašo; dalje namerava g. Doktorič izdati zbirko cerkvenih pesmi, Kokošar večjo zbirko cerkv. pesmi, prirejenih za 3 ženske glasove, in kakor sem danes izvedel, namerava tudi g. Vodopivec izdati zbirko svetnih pesmi. G. Vodopivec najbrž pripravlja novo skladbo „Pokoje večni“ (Requiem), katere staroslovensko besedilo sem mu oskrbel.

Kakor vidite, imamo lepe načrte, pa bode treba najbrž časa, predno pride vse na svetlo. Sicer pa naš „vrabec“ (tiskar Passero) v Vidmu tiska prav lično.

V svrhu rednega dobivanja Cerkv. Glasbenika in Sv. Cecilije sem stopil v stik z našim Češkem občeznanim založništvom in knjigarno Jos. R. Vilinka v Pragi, kateremu prosim da blagovolite pošiljati Cerkv. Glasbenik, in sicer 2 izvoda (zame in za g. Pirca).

Z mojimi skladbami gre počasi, ker niti vsake druge kvatre po ena ne dozori in še izmed teh je marsikatera piškava.

Naše Cecilijino društvo spi spanje kralja Matjaža. Spalo je namreč ves čas vojske in se še do danes ni prebudilo; domnevam, kaj je temu vzrok, pa negotovosti Vam ne maram sporočati; počakajmo torej, naj se ozračje nekoliko zjasni.

Z iskrenim pozdravom vdani Roman Pahor.

Planina pri Rakeku. (Zasedeno ozemlje). G. urednik! Usojam si Vam poslati kratko poročilo o petju in glasbi na našem koraču. Službo sem nastopil pred tremi meseci in polagoma vežbam zbor. Nekaj uspehov že vidim, vendar gre počasi, zlasti ker je bil zbor zadnje čase nekoliko zanemarjen, ker ni bilo med vojsko več let nobenega rednega organista in pevovodje. V zboru imam sedaj 4 soprane, 3 alte, 3 tenore in 6 basov; dva soprana in en alt sem pa začel na novo učiti. — Pri slovesnih sv. mašah pojem koralni introit in komunijo sam, graduale recitiram, ofertorije pa poje mešani zbor. Latinske maše znamo do sedaj samo tri: Hladnikovi: s Rosari in po Riharjevih motivih, ter Schweitzerjevo „Kind Jesu Messe“. Slovenske pesmi pojemo starejše in novejšje od raznih skladateljev. Pevci imajo veselje do petja, posebno moški, seveda največ radi narodnega petja, ki ga jih tudi podučuj m in pri tem dobe veselje tudi do cerkvenega petja. Pevske vaje imamo ob delavnih razen ob pondeljkih vsak večer;

¹⁾ Ko smo se učili dr. Kimovčevo Staroslovensko mašo, nam je g. skladatelj pojasnil, kako naj se besedilo pravilno izgovarja. Zato smo peli prav: blagoslavljam i. t. d. (Urednik.)

²⁾ Te še ne. Ureda.

učim pa možke in ženske posebej, skupno le enkrat v tednu. Orgle so že stare in nameravamo dati napraviti nove. Muzikalij je pri cerkvi bolj malo, ker so jih večidel Italijani (Bog jih kmalu odnesi!) uničili, ko so stanovali na organistovem stanovanju za časa, ko ni bilo organista tu. Upam, da bom sčasoma, če Bog da, pevski zbor izdatno izboljšal.

Franjo Armeni, organist.

Oglasnik za cerkveno in svetno glasbo.

Vinko Vodopivec: Staroslovenska maša v čast svetogorski Kraljici. Presvetlemu dr. Antonu Mahničju, biskupu Krškemu ob njegovi sedemdesetletnici kot prvoborniku za slovansko bogoslužje pokionil. — Založili goriški duhovniki. Tiskala „Narodna tiskarna“ v Gorici.

Preprosto delo je to, ki ne zahteva niti od organista niti od pevcev posebne spretnosti. Poleg tega se glasovi gibljejo v legah, ki so jim najbolj prikladne. Sopran n. pr. se redko povzpne do *f*, više ne gre nikdar, bas gre v nižavo do *g*, tenor prav redko do *f*, nikoli više, tako da bo vsak zbor skladbo z lahkoto obvladal. Maša je vse-skozi homofonski pisana, izvečine četrverglasno, vmes pa so natreseni semtertja tudi triglasni, dvoglasni in enoglasni odstavki. Le škoda, da jih zlasti v Veri ni več. Samo šest taktov je pisanih za enoglasno petje z orglami, drugače je vse vokalno, samo za glasove. Kjer nimajo orgel, si pri teh taktih lahko tako pomagajo, da jih poje zbor štiriglasno ali pa basi oz. aiti enoglasno.

Navzlic vsej preprostosti in nad vse mirnemu ustroju se včasih notranje nekoliko bolj razgiblje, posebno dobro se podajo sekvence, kadar se pokažejo, včasih pa tudi skromnejši polet boče odpovedati. — Sicer nam je pa ta maša dokaz, da se onstran zastražene meje naši bratje tudi na cerkvenoglasbenem polju gibljejo. In to je velikega pomena ne le v verskem, ampak tudi v narodnem oziru. Zakaj cerkev je bila in bo še vedno marsikje edino zatočišče narodnosti, edina varuhinja narodnih svetinj. Zato je prav, če delo, ki v glasbenem oziru res da ne prinaša kaj novega, presojamo tudi z verskega in narodnega stališča in mu z vseh strani priznamo trenutno važen pomen, ki ga ima.

Samo par pripomb k ustroju samemu:

Stran 2. naj v 5. taktu 5. vrste imata alt in tenor kot zadnji noti *e c* namesto *c a*, v prihodnjem taktu imej tenor kot prvo noto *h*. Na 3. strani naj 5. takt 2. vrste izpade, zlog —ša naj se prenese na drugo polovico 4. takta, da se ne bo venomer ponavljaj polni sklep na toniki. V intonaciji k „Veri“, naj na zlogu je— stoji *e* namesto *f*. Za besedo „jedinorodnago“ naj stoji veznik „I“. Če bi v „Aganče“ prva dvakrat na zlogu *mi*—(ra) v drugi polovici takta prinesel 3 4 akord (a-c-fis-d), bi ves ustroj teh dveh prošenj postal bolj gibčen. — O staroslovenskem poudarku je nestrokovnjaku težko pisati, naj bi se učenjaki potrudili in dognali, kar je mogoče, o ostalem se pa dogovorili.

Fr. Kimovec.

Ivan Ocvirk: 12 zborova (6 mješovitih i 6 muških). Ljubljana 1920. Vlastništvo skladatelja. Cena 6 dinara (K 24.—).

Ivan Ocvirk, 14 zborova (6 mješovitih, 5 muških i 3 nagrobnice). Ljubljana 1820. Vlastičtvo skladatelja. Cena 7 dinara (28.—K).

Pričujoči Ocvirkovi zbirki sta izšli v kratkem ena za drugo in kažeta močno podoban slog. Ocvirkova zamisel in izdelava sta jasni in jedernati, izraz prijazen in prikupljiv. Tudi precej jugoslovanskega značaja je v teh pesmih, ki jih z veseljem ugotavljam kot vobče lepe, sveže in posrečene. V posameznosti se ne morem spuščati; omenjam le, da je v obeh zbirkah dosti glasbenih zanimivosti. Predvsem so zbori v harmoničnem oziru dokaj samorasli, prav primerno kontrastirajo v temah in prinašajo semtertje pri nas dosedaj le bolj redko vporabljeni $\frac{5}{4}$ takt, ki velja kot slovanska specialiteta. V vsaki zbirki je nekaj skladb s hrvatskim, nekaj s slovenskim besedilom.

Našim pevskim zborom, zlasti po deželi bodo te skladbe gotovo dobro došle, tembolj ker je naša glasbena produkcija zadnja leta po tej plati skoro domala usahnila. Besedilo je tudi izvečine primerno in dostojno. Na vsak način bodo naši pevovodje in zbori dobili v Ocvirkovih zbirkah dovolj prikladnih, lepih in ker ne težkih tudi gotovo hvaležnih skladb. Obe zbirki toplo priporočam. Prodaja jih Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. St. Premrl.

Mala pesmarica za moški zbor; žepna izdaja 11 krat 15 cm. Št. 1. Davorin Jenko: Što čutiš, Srbije tužni? Št. 2. Ivan pl. Zajc: Zrinsko-Frankopanka. Št. 3. Anton Hajdrih: Slabo sveča je brlela. Št. 4. Anton Hajdrih: Pod oknom Št. 5. Anton Hajdrih: V sladkih sanjah. Št. 6. Anton Hajdrih: Jedransko morje. Št. 7. Anton Hajdrih: Pri oknu sva molče slonela. Št. 8. Josip Kocjančič: Slovo. — Vsaka pesem stane 1 K, 11 izvodov 10 K. Številka 6 stane 2 kroni, 11 izvodov 20 K. — Dobiva se v Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg šte. 8.

Vinko Žganec: Hrvatske pučke popijevke iz Medjumurja Drugi zvezak Sabrao, harmonizovao i izdao . . . Zagreb 1920. Hrvatska tiskara d. d. u Zagrebu.

To je zbirka po melodiji izvečine kar moč preprostih, po obdelavanju pa iznajdljivo, deloma naravnost premeljeno opremljenih pesmi: Imitacija, kanon, zadržki, prebitki, presenetljivi harmonično - melodični postopi, s tenkim čutom uglajeni ritmi, tudi harmonične trdote (n. nr. kanon v sporednih kvintah v št. 31.) dokazujejo, da je Žganec darovit glasbenik z izbranim okusom, pa da tudi tiste sile in vztrajnosti ne pogrša, ki je potrebna za tako delo, kakoršno si je naložil z nabiranjem in prirejanjem narodnih pesmi.

Pesmi same na sebi se nam zde važne tudi za slovensko narodno pesem. Zakaj prav to, kar je značilno za staršo slovensko narodno pesem, nam kažejo te pesmi v velikem izobilju. Velika sorodnost je tudi med njimi in prekmurskimi pesmi; pa tudi pesem vzhodnih slovanskih plemen, zlasti maloruska, ima mogokaj, kar kaže na veliko enotnost čuvstvanja različnih slovanskih plemen. Z vseh teh vidikov se zbirke veselimo in jo prav toplo priporočamo. Fr. Kimovec.

Razne vesti.

Δ V orglarsko šolo Cec. društva v Ljubljani so bili začetkom šolskega leta 1920/21 sprejeti sledeči učenci: Andrej Celarc iz Podlpe, Franc Ornič iz Selc pri Št. Rupertu v Slov. Gorjcah, Anton Podlesnik iz Št. Vida pri Zavodnju (Štaj.) in Avgust Sedej iz Vrhnke. V tekočem letu je v šoli 15 učencev.

Δ Osebne vesti. P. Hugolin Sattner, vodja frančiškanskega kora v Ljubljani, je bil izvoljen za gvardijana. Župnijske posle, ki jih je opravljal skozi 25 let, je prepustil mlajšem močem. — G. stolni kanonik dr. Franc Kimovec je meseca avgusta t. l. nabiral narodne svetne in cerkvene pesmi po Prekmurju. Dobil jih je okrog 400. Onabranih pesmi namerava poročati v „Domu in svetu“. — Bivši urednik „Novih Akordov“, skladatelj dr. Gojmir Krek je bil imenovan dekanom juridične fakultete v Ljubljani. — Ravnatelj deželnega muzeja prof. dr. Josip Mantuani je bil imenovan vseučiliškim honorarnim profesorjem na filozofski fakulteti v Ljubljani. Predava zgodovino umetnosti. — G. Karol Bervar, voda orglarske šole v Celju, je praznoval 3. okt. 25letnico svojega glasbenega delovanja. Na mnoga leta! — Skladatelj Karlo Adamič, stolni kapelnik v Senju, se je 16. oktobra poročil z gđ. Branko Vitkovičevno iz Koprivnice na Hrvatskem. Obilo sreče! —

Δ Smrtna kosa. 14. maja je umrl g. Janez Kajba, organist pri oo. kapucinih v Škofji Loki. Rojen je bil 2. junija 1842 v Škofji Loki. Na Dunaju je obiskoval gimnazijo in maturiral. Glasbe se je učil sam in pri ljubjanskem stolnem organistu Gregorju Riharju. Nekaj let je orgljal pri jezuitih v Gorheimu pri Spgmaringenu na Nemškem.

Od l. 1870. dalje do svoje smrti. — torej celih 50 let — pa pri kapucinih v Škofji Loki, vesčas brezplačno. To je mogel le, ker je bil tudi posestnik in obč. tajnik. Bil je vnet Ceciljanec, v službi izredno vesten in točen; svojega opravila v cerkvi ni nikoli zamudil. Bog mu bodi za njegovo goreče organistovsko delovanje bogat plačnik! —

Δ 8. septembra je umrl v Ljubljani Ivan Bajde, glasbeni izumitelj. Rojen je bil v Hotiču. L. 1893. je izumil glasbeni instrument, posnemajoč citre, harfo in godala. Naredil je bil ta instrument v obliki harmonija, samo nekoliko ožje. Imel je dve klaviaturi in pedal, s katerim se je mehanizem gonil. Izmed navedenih instrumentov je Bajde citre, harfo in čelo baje zelo pogodil (Glej C. Gl. 1893, št. 10, stran 80). Cela stvar sicer takrat še ni bila popolnoma dovršena, a je vseeno pričel^o veliki iznajdljivosti in talentu Bajdetovem. V koliko je pokojni Bajde pozneje svoj izum izpopolnil, nam žal ni znano. Omenjamo pa na tem mestu klavirino, izum njegovega sina Ludvika. — 13. oktobra je umrl v Ljubljani vpokojeni župnik Gregor Jaketič, rojen 1842 na Dovjem. V mlajših letih — v prvih časih našega cerkvenoglasbenega pokreta — je pod Foersterjem in Gnezdo pisal večkrat v Cerkveni Glasbenik. L. 1883. in 1884. je napravil daljšo razpravo: Navod za podučevanje petja po Paris-Galin-Chevejevi metodi (s številkami), l. 1885. pa: Kako bi se dalo izboljšati cerkveno, zlasti liturgično petje? Pastiroval je kot kot kaplan v Planini (Notr.) in Stični, kot župnik v Žalini, na Rudniku, v Goricah, Št. Jakobu ob Savi in v Št. Petru pri Novem mestu; potem je bival na več krajih v pokoju. Kjer je kolčkaj mogel, je pomagal tudi pri cerkvenih pevskih zborih. Še na stara leta je učil cerkveno petje pri Sv. Križu nad Moravčami. Naj počiva v miru!

Δ Književno umetniški natečaj. Umetniški oddelek ministerstva prosvete razpisuje na podlagi rešenja g. ministra prosvete od l. t. m. U. Br. 1378 natečaj za najboljšo dramo, roman, opero, vokalno, instrumentalno in komorno ali klavirsko kompozicijo. Pogoji tega natečaja so: 1. Drama mora biti ali tragedija ali komedija, iz življenja našega naroda iz kateregakoli kraja o dogodkih iz sedanjosti ali preteklosti, v prozi ali stihu, brez omejitve o številu aktov, toda pod pogojem, da izpolnjuje namen. Nagrada za dramo je 8.000 dinarjev. — 2. Roman mora biti iz življenja našega naroda iz kateregakoli kraja z dogodki iz sedanjosti ali preteklosti. Nagrada za roman je 8.000 dinarjev. — 3. Opera mora biti iz življenja našega naroda iz kateregakoli kraja, iz preteklosti ali sedanjosti, brez omejitve o številu aktov, toda da izpolnjuje namen. Godba v operi mora biti izraz duha naše nacionalne umetnosti. Opero in libreto predloži za nagrado kot edinstveno delo kompozist. Rokopis opere mora biti pisan s črnilom, a predlaga se orkestralna partitura in klavirski izvod s tekstom. Nagrada 10.000 dinarjev. — 4. Vokalno-instrumentalna skladba mora biti širokih oratorskih razmerij, toda svobodna po formi. Rokopis skladbe mora biti pisan s črnilom, a predložiti je partituro in klavirski izvod s tekstom. Nagrada 2.000 dinarjev. — 5. Instrumentalna skladba mora biti za veliki ali mali orkester, forma sinfonije ali sinfonijske poeme in suite, predloži se dvoročni klavirski izvod, pisan s črnilom. Nagrada 1.000 dinarjev. 6. Komorna ali klavirska skladba večjega obsega. Predložiti je s črnilom pisano partituro. Nagrada 1.000 dinarjev. — V natečaj se more predložiti samo spise in skladbe, ki še niso objavljene in predvajane. — Rok za predložitev rokopisov in skladb je 1. julij 1921. Rokopisi in skladbe se predajo osebno na revers ali po pošti proti povratnemu receptu, umetniškemu oddelku ministrstva prosvete. Rokopis in kompozicije morajo nositi ime pisarjevo odnosno skladateljevo, toda morejo se predložiti tudi pod pseudonimom. — Ocenjevalna razsodišča za poedine vrste del bo določil naknadno gospod. minister prosvete.

Δ Glasbeni konservatorij v Beogradu. Umetniški oddelek ministrstva za prosveto je pričel izdelavati načrt uredbe o glasbenem konservatoriju, ki se bo v kratkem otvoril v Beogradu.

Δ Msgr. Mihael Arko, dekan v Idriji, je pred kratkim obhajal 40 letnico mašništva. G. dekan Arko je v prejšnjih časih, ko smo še lahko neovirano med seboj občevali, pošiljal našemu iistu redno vsako leto o priliki godu sv. Cecilije poro-

žilo iz Idrije. Letos ga o priliki njegovega 40 letnega mašniškega jubileja naš list najiskrenejše pozdravlja in mu čestita. Naj ga Gospod Bog še mnogo let ohrani na korist Cerkvi, v blagor ljudstvu, v prospah glasbi! — Naš sotrudnik, salezijanski duhovnik g. Vinko Lovšin se je vrnil iz noviciata v Kleczi dolni na Poljskem na svoje prvo službeno mesto v Veržej na Štajersko. Nastavljen je kot katehet in pevovodja. --

Δ L'organista italiano se imenuje glasbeni list, ki ga izdaja Casa editrice V. Carrara v Bergamo (Italija). Prinaša skladbe za orgle. Letos objavlja mesečao cikle skladb posameznih skladateljev. Zastopani so: Baronchelli, Bentivoglio, Bossi, Bottazzo, Bottigliero, Calegari, Canestrari, Grassi, Mauri, Surbone, Visonà in Vttadini. Zbirke so jako zanimive in poučne, porabne deloma za bogoslužje, deloma za koncerte. Cel letnik stane za Italijo in kolonije 25 lir, za inozemstvo 28 frankov (v zlatu).

Δ Mednarodni kongres gregorianskega koralala se je vršil letos v New Jorku. Vodil ga je znani benediktinec Dom Mocquereau. Kongresa so se poleg Amerikancev — katoličanov kot anglikanov — udeležili tudi Evropejci in Avstralci. V Ameriki obstoja več zavodov, ki se posebno pečajo z gregorianskim koralom, tako zlasti: „Pontifical Institute of sacred music“, „Society of St. Gregory“ in „Pius X. choir of Liturgical Music“.

Naše priloge.

V današnji prilogi prinašamo dve misijonski pesmi za mešani zbor. Zdaj, ko se vrše po župnijah sv. misijoni, upamo, da bosta skladbi tem bolj dobro došli. Besedilo prve pesmi je žal še staro; k drugi nam ga je g. prof. dr. Alojzij Merhar (pesnik Silvín Sardenko) izboljšal. Zadnjo (4.) kitico, ki jo v prilogi radi premajhnega prostora nismo mogli prinesiti, objavljamo na tem mestu.

Glasl se tako-le:

Vsak misijona se danes okleni,
kogar zastarani grehi teže,
tam v spovednici jih vse razodeni,
v radošči pelo bo čisto srce:
Rane skeleče si v srcu ozdravi,
kdor v misljonu z Gospodom se spravi.

Listnica uredništva.

Poročilo o kolavdaciji novih orgel v Žireh bomo — ker bo precej obširno — začeli prinašati v I. 1921. — Priporočamo se cenjenim naročnikom za pošiljanje dopisov o cerkveni, magari tudi o svetni glasbi.

Listnica upravnštva.

Ker mnogi naročniki naročnine za Cerkveni Glasbenik še do sedaj niso poravnali, smo na ovitkih današnjega lista napravili do ičnim naročnikom opombo. En križ (+) poleg naslova pomeni, da še ni poravnana naročnina (20 K) za letošnji list. Dva križa: poravnati je treba za 1920 in 1919, trije križi: dolg za 1920, 1919 in 1918, štirji križi: dolg od 1917—1920. Kaka letnica sama pomeni dolg na naročnini za dotično leto. Prosimo za čimprejšnjo poravnavo naročnine.

Odgovorni urednik lista in glasbene priloge **Stanko Premrl.**

Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska „Zvezza tiskarna“ v Ljubljani.